

Sygn. akt II AKa 95/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Paweł Rysiński (spr.)

Sędziowie: SA – Adam Wrzosek

SO (del.) – Marek Celej

Protokolant: – st. sekr. sąd. Marzena Brzozowska

przy udziale Prokuratora Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 r.

sprawy A. D. w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu niewątpliwe niesłusznego tymczasowego aresztowania

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 14 stycznia 2015 r. sygn. akt VIII Ko 19/14

- 1. prostuje oczywistą omyłkę pisarską zaskarżonego wyroku w ten sposób, że każdorazowo w miejsce nazwiska D., wpisuje jego prawidłowe brzmienie D.;*
- 2. zmienia wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że zasądza od Skarbu Państwa na rzecz A. D. 9.000 (dziewięć tysięcy) zł. z tytułu odszkodowania za szkodę poniesioną na skutek niewątpliwe niesłusznego tymczasowego aresztowania – wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;*
- 3. w pozostałej zaskarżonej części utrzymuje wyrok w mocy;*
- 4. wydatkami poniesionymi w sprawie obciąża Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 stycznia 2015 r. uwzględniono w części wniosek **A. D.** o odszkodowanie i zadośćuczynienie należne z tytułu niewątpliwe niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie – sygn. akt (...) Prokuratury Rejonowej w Pruszkowie.

A. D. wniósł o zasądzenie na jego rzecz 9.000 zł odszkodowania i 126.000 zł zadośćuczynienia za niesłuszne pozbawienie wolności w okresie od 1 maja 2012 r. do 23 lipca 2012 r.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji zasądził na jego rzecz kwotę 18.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę wynikłą z niesłusznego tymczasowego aresztowania, oddalił natomiast wniosek w części żądającej odszkodowania.

Z wyrokiem nie zgodził się wnioskodawca i zaskarżył go w części oddalającej wniosek o zasądzenie odszkodowania oraz w części oddalającej żądanie zasądzenia zadośćuczynienia ponad kwotę przyznaną wyrokiem.

W tym zakresie zarzucił wyrokowi obrazę przepisów postępowania, a to:

1. art. 552 § 4 k.p.k. w zw. z art. 322 k.p.c. w zw. z art. 5 ust. 5 Konwencji Europejskiej poprzez nieprawidłowe ustalenie, iż kwota 18.000 zł. jest odpowiednią i wystarczającą sumą zadośćuczynienia dla rekompensaty krzywdy poniesionej przez A. D. w wyniku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania trwającego 84 dni, podczas gdy suma ta jedynie w niewielkim stopniu rekompensuje ustalone przez Sąd Okręgowy w Warszawie krzywdy poniesione przez wnioskodawcę w wyniku wadliwego zastosowania środka zapobiegawczego;

2. art. 552 § 4 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 5 ust. 5 Konwencji Europejskiej poprzez nieuwzględnienie w toku wyrokowania całości krzywd i cierpień poniesionych bezpośrednio przez A. D. w wyniku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania, w tym poprzez brak uwzględnienia jego sytuacji osobistej i warunków izolacji, a w konsekwencji przyznanie zadośćuczynienia w kwocie nieodpowiadającej poniesionej przez wnioskodawcę krzywdzie, podczas gdy A. D. w wyniku zastosowania tymczasowego aresztowania doznał cierpień w rozmiarach większych od tych ustalonych przez Sąd I instancji;

3. art. 552 § 4 k.p.k. w zw. z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 5 ust. 5 Konwencji Europejskiej poprzez niezasadne oddalenie wniosku A. D. o wypłatę odszkodowania z tytułu utraconych przez wnioskodawcę korzyści, podczas gdy przeprowadzone w sprawie dowody w postaci umowy o dzieło z 06 kwietnia 2013r. (k. 18-22) oraz oświadczenia Sekretarza Zarządu Krajowego Partii (...) (k. 15) wskazują, iż w wyniku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania A. D. do zawarcia umowy pomiędzy Partią (...) a wnioskodawcą nie doszło w maju 2012r., ale dopiero w kwietniu 2013 r., a zatem A. D. bezpośrednio w wyniku tymczasowego aresztowania utracił wynagrodzenie, które osiągnąłby gdyby do tego zdarzenia nie doszło.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie na rzecz wnioskodawcy zarówno odszkodowania, jak i zadośćuczynienia w wysokości żądanej we wniosku (wniosek – k. 4 – 22, wyrok SO – k. 111 – 112 i uzasadnienie – k. 117 – 129, apelacja – k. 131 – 140 akt sprawy).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Oczywiście zasadny okazał się zarzut z pkt 3 apelacji.

Sąd I instancji, jak wynika z motywów wyroku, błędnie zinterpretował żądanie wnioskodawcy o zasądzenie 9.000 zł z tytułu odszkodowania. Już z wniosku wynikało wprost, że chodzi o korzyści utracone przez wnioskodawcę na skutek niesłusznego aresztowania w dniu 1 maja 2012 r., w którym to dniu A. D. miał podpisać umowę o współpracy doradczej, która gwarantowała mu trzymiesięczne wynagrodzenie w wysokości 9.000 zł. Aresztowanie uniemożliwiło podpisanie umowy, co skutkowało utratą oczekiwanych korzyści.

Sąd I instancji rozpatrywał żądanie w aspekcie poniesionych strat (damnum emergens), a nie, jak powinien, utraconych korzyści (lucrum cesans). Uznał przy tym, że umowa została zrealizowana w dacie późniejszej (vide k. 9 uzasadnienia) – co jak należy rozumieć doprowadziło do uznania, że wnioskodawca nie poniósł szkody. Pogląd taki jest błędny. Fakt, że umowę między stronami ponowiono rok później, w kwietniu 2013 r., w żadnej mierze nie może prowadzić do przyjęcia, że nie należy mu się zwrot korzyści utraconych na skutek nie dojścia do podpisania umowy z dnia

1 maja 2012 r., skoro wyłącznym tego powodem było niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie wnioskodawcy.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w tej części i uwzględniając zasadny wniosek zasądził na rzecz wnioskodawcy żadaną kwotę 9.000 zł z tytułu odszkodowania za utracone korzyści.

Oczywiście bezzasadne okazały się natomiast zarzuty dotyczące orzeczenia w części zasądzającej zadośćuczynienie na rzecz wnioskodawcy.

Wbrew pogładowi skarżącego ustalenia i oceny Sądu I instancji są w tej części trafne, a pogląd Sądu na wysokość należnego wnioskodawcy zadośćuczynienia jest przekonująco i logicznie umotywowany.

W tym stanie rzeczy stwierdzić wystarczy, że wysokość zasądzanego zadośćuczynienia przekracza kwotę 6.000 zł za każdy miesiąc tymczasowego aresztowania wnioskodawcy w sytuacji, gdy w sprawach typowych, przeciętnie, kwota oscyluje w granicach przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (tu ok. 3.800 zł). Wnioskodawca niczym nie wykazał, że winien uzyskać ponad 40.000 zł za każdy miesiąc pozbawienia wolności, jako osoba o szczególnym statusie, czy zasługach.

Teoretycznie tylko można przyjąć, że żądanie takie byłoby zasadne w sytuacji osoby o najwyższym autorytecie i zasługach dla państwa, czy społeczeństwa.

W sprawie niniejszej warunek ten, zdaniem Sądu odwoławczego, nie jest spełniony dlatego apelacja, w tej części, jako niezadana nie mogła być uwzględniona.

Z tych wszystkich przyczyn orzeczono jak w wyroku.